

Eksamen i JU 901 Gjeldsrådgivning for privatpersoner

9. mai 2007

Kl.09.00 – 13.00

Oppgavesettet består av 3 sider med i alt 5 spørsmål som alle skal drøftes og besvares med utgangspunkt i relevante regler / rettsprinsipper.

Tillatte hjelpemidler: Lovkompendium, ukommenterte lovsamlinger, særtrykk av lover og forskrifter.

Lise Holm (35 år) var samboer med Ole Vold (samme alder). Sammen hadde de to barn (3 og 5 år). Lise arbeidet som kontorleder ved Lillevik Mek. Verksted. Hun hadde en rimelig bra inntekt. Hver måned fikk hun utbetalt kr. 20.000.

Ole var snill og grei med Lise og barna, men ellers var det ikke noe særlig med ham. Han hadde ikke samme arbeid over noen tid, og pengene han tjente brukte han til forskjellige spill – automatspill, poker, ulike nettspill m.v. Lise hadde flere ganger tatt dette opp med Ole, og hver gang lovet han ”bot og bedring”, og hver gang ble løftet brutt. Lise tenkte ofte på at hun skulle bryte samboerforholdet, men vegret seg: Ole var far til barna, og tross alt var han snill og grei når han var hjemme.

For 3 år siden kjøpte samboerparet rekkehus med stue, kjøkken, 3 soverom og ellers det som en vanlig bolig skal inneholde. Boligen kostet kr. 1 million, og hele beløpet måtte lånes i Lillevik bank. Låntakere var både Lise og Ole. Lånet skulle betales tilbake over 25 år og månedlige terminbeløp utgjorde kr. 5.500. Den økonomiske situasjon for familien var ellers slik:

Barnetrygden kr. 2.000 pr måned. Begge barna hadde plass i kommunal barnehage, og månedlig betaling var kr. 4.000. Lise var flink til å holde husholdningsutgiftene lave. Til livsopphold (mat, klær, strøm m.v. – men uten transport og forsikring) brukte familien ca. kr. 13.000 pr måned. Familien måtte ha bil, av hensyn til Lises arbeid og bringing og henting av barna i barnehagen. Bilutgiftene utgjorde kr. 1.000 pr. måned, og til forsikringer (bolig, innbo og bil) ble brukt kr. 1.000 pr måned.

Spørsmål 1.

Sett opp en månedlig likviditetsoversikt over familiens utgifter og inntekter.

For å kunne dekke de månedlige utgifter hadde Lise tatt opp lån på kr. 50.000 hos sin arbeidsgiver. Dette, sammen med en del avbetalingskjøp og kortkreditter, bidro til at familien

hadde greid økonomisk ”å holde hodet over vannet” etter huskjøpet. Men nå var låner brukt opp, og for å kunne dekke neste terminbeløp til banken søkte hun økonomisk sosialhjelp. Saksbehandleren mente at det ikke var grunnlag for dette. For det første mente han at det ikke kunne gis sosialhjelp så lenge Ole ikke arbeidet. Dernest mente han at det ikke kunne gis sosialhjelp til dekning av rente / avdragsterminer på lån i bank.

Spørsmål 2.

Har Lise rett til økonomisk sosialhjelp til dekning av rente/avdragstermin på banklånet?

Flere av avbetalingskontraktene og kredittkortgjelden ble mislighold. Purringer, inkassovarsel, forliksklager og utleggsbegjæringer kom stadig i postkassa, og Lise ble ganske fortvilet over den økonomiske situasjonen. Hun oppsøkte den kommunale gjeldsrådgiver for å få råd. Han foreslo to ting:

- Ta opp med banken om hel eller delvis reduksjon av lånet på grunn av brudd på frarådingsplikten.
- Oppta forhandlinger med kreditorene om utenrettslig gjeldsordning. Dersom dette ikke er mulig, søk gjeldsordning etter gjeldsordningsloven (gol).

Lise syntes dette var gode råd.

I forhold til banken hevdet hun at den burde ha rådet henne og Ole til ikke å ta opp et så stort lån siden det bare var hun som hadde inntekt. Banken mente at siden lånet ble gitt til to relativt unge mennesker med god arbeidsevne – og den ene med relativt god inntekt - hadde de ikke plikt til å frarå låneopptaket.

Spørsmål 3.

Hadde banken plikt til å fraråde Lise og Ole til å ta opp boliglånet?

Forutsett at banken ikke hadde frarådingsplikt.

Enkelte av kreditorene ville ikke akseptere utenrettslig gjeldsordning. Lise og Ole søkte derfor åpnet gjeldsforhandlinger etter gol. Enkelte av kreditorene mente at det ikke var grunnlag for dette. For det første mente de at Lise og Ole ikke sammen kunne søke om gjeldsforhandlinger. Dernest mente de at de grunnleggende vilkår for åpning av gjeldsforhandlinger ikke forelå. Endelig mente de at åpning av gjeldsforhandlinger under enhver omstendighet ville virke åpenbart støtende siden Ole ikke utnyttet sin arbeidsevne.

Spørsmål 4.

- a. Er det rettslig grunnlag for at Lise og Ole sammen kan søke om åpning av gjeldsforhandlinger?
- b. Er det rettslig grunnlag for å åpne gjeldsforhandlinger hos Lise og/ eller Ole?

Forutsett at gjeldsforhandlinger ble åpnet for Lise.

Under gjeldsforhandlingene oppsto det uenighet mellom Lise og noen av kreditorene.

Kreditorene mente at boligen måtte selges og at familien måtte finne seg en mindre og mer nøktern bolig. Lise bestred dette, og hevdet at hun hadde rett til å beholde boligen.

Lise mente også at lånet fra arbeidsgiveren i sin helte måtte dekkes under en gjeldsordning, ellers var hun redd for å miste arbeidet, eller på annen måte lide i arbeidsforholdet dersom lånet ikke ble dekket. Kreditorene hevdet at dette lånet måtte behandles som annen gjeld i forbindelse med event. gjeldsordning. I det forslag til gjeldsordning som Lise la frem ville ellers bare kreditorene med pant innenfor 110 % av boligverden få dekning. Alle øvrige kreditorer ville ikke få dekning.

Spørsmål 5.

- a. Har Lise rett til å beholde boligen under en event. gjeldsordning?
- b. Er det rettslig grunnlag for å gi lånet fra arbeidsgiveren full dekning under event. gjeldsordning?

..... Lykke til !